

Europa

"Vinc de votar. Com a bon europeu he anat a votar pel meu país: Europa. Sóc europeu abans que un malaurat 24 de maig de 1944 el premier britànic, Winston Churchill, ens condemnés definitivament a la dictadura franquista. (...) No cal dir que els anys viscuts sota la dictadura del general m'han fet sentir cada vegada més europeu. He votat perquè, d'aquí a uns anys, el meu fill o els meus possibles néts puguin gaudir d'una Catalunya independent, més democràtica, més culta, més europea."

Diumenge 12 juny. Vinc de votar. Hi he anat pocs minuts després de les 9, quan tot just acabaven d'obrir el meu col·legi electoral. Com altres vegades, he tingut la temptació d'abstenir-me o de votar en blanc. És una reacció visceral que experimento davant l'estupidesa dels polítics en general, i més en plena campanya electoral. I aquesta vegada la temptació ha estat molt forta. La culpa, la té, sens dubte, la cama, aquesta cama que em vaig trencar i que m'ha tingut un mes llarg immobilitzat davant el televisor. Si n'he arribat a sentir de ximpleries! Tantes que la propera vegada que em trenqui una cama i que aquest fet coincideixi amb unes eleccions, prego perquè siguin al mes de febrer. *Per què el febrer i no pas un altre mes?* Doncs perquè, com deia l'enyorat Coluche, el febrer és el mes de l'any en què els polítics diuen menys bestieses, perquè solament té 28 dies.

Malgrat els Berlusconi, totes les *màquines de la veritat* i l'inefable senyor José María Carrascal, tinc encara una relativa confiança en la televisió. En la televisió, no pas entesa com un mitjà d'unificació nacional (de *unidad nacional*, per dir-ho amb la terminologia franquista), com em deia, amb la millor bona fe del món, un meu amic italià: "*La televisione -deia- a fatto per la nostra unità più di Garibaldi e di Cavour: li a dato un linguaggio e un costume comuni*", sinó entesa com un mitjà d'un millor coneixement i alhora de diferenciació entre una unitat de nacions.

En aquest sentit, em sento més a prop de la tesi exposada per Dominique Wolton, director del laboratori de comunicació i política del CNRS francès, en el seu article *L'Europe par la télévision* (*Le Monde*, 10 de juny). Wolton es mostra partidari de: "*Diffuser les télévisions nationales* (i alguna de privada) *dans tous les pays de l'Union Européenne*". I el senyor Wolton, que pel que sembla la sap molt llarga, afegeix: "*Bien sûr, on ne comprend pas tout, mais il y a des images. Et puis on devine parfois les mots. L'accès à l'autre par l'image est plus facile que par le journal, car l'image réduit la barrière de la langue*".

Segons aquesta teoria, un arriba a comprendre fàcilment l'extraordinari impacte que hauria significat la difusió cinquanta anys enrere, en una Europa unida i més o menys democràtica, d'una pel·lícula com *El gran dictador de Chaplin*, però això que "*l'image réduit la barrière de la langue*" podria acabar donant la raó al senyor Vicente Molina Foix quan s'esplaia sobre "*el colmillo retorcido de Belloch*" i es-

criu: "*No teniendo una cruz en mano, por un problema mío de ateísmo, me lancé a la cocina. Ajos. ¡Detente, Nosferatu!*" (*El País*, 11 de juny). Si el senyor ministre de Justícia i d'Interior del govern espanyol li sembla un vampir, quin efecte li deu fer, al nostre poeta, el senyor Mitterrand, el qual, tot i que ja fa uns quants anys es va arreglar el dentat, cada cop fa pensar més en l'àvia morgànica de Bella Lugosi, més conegut per l'aristocràtic vampir del Cinema Paradiso?

M'encanta la televisió, però els meus orígens són el llibre, el diari, la paraula..., i dels mots, més que endevinar-los, com suggereix el senyor Wolton, el que m'agrada és de conèixer-ne el possible llinatge, la peripècia històrica. (Em sembla que ja els he dit que els nou volums del Robert són una de les meves lectures predilectes). He après italià llegint Ariosto i Leopardi en veu alta -que és com s'han de llegir-; el francès, a les velles i incòmodes butaques de la Comédie Française; i l'anglès escoltant cançons, veient pel·lícules de lladres i serenos i llegint Dickens. I també llegint molts diaris. Un dia sí i l'altre també acostumo a comprar dos o tres diaris estrangers. La hipotètica unitat d'Itàlia, no l'he apresada veient la televisió sinó al Ristorante del Cambio, a la *piazza* Carignano de Torí, tot sopant amb el meu amic Lucca Ronconi, el director teatral (el seu teatre, el Teatro Carignano, és al costat del restaurant), asseguts a una taula a prop d'aquella altra on seia el comte Camilo Benzo di Cavour, menjant el mateix *risotto a la Casa Reale o il brasato al vin Barolo* que tant agradava al senyor comte. O bé prenent una grappa al Caffè degli Specchi o al Tommaseo de Trieste llegint una novel·la d'Etto Schmitz, més conegut per Italo Svevo. O bé en un prostíbul de Venècia on, de la titola, en diuen *uccello*, quan les meques de Nàpols en diuen *pesce*.

Vinc de votar. Com a bon europeu he anat a votar pel meu país: Europa. Sóc europeu abans que un malaurat 24 de maig de 1944 el premier britànic, Winston Churchill, ens condemnés definitivament a la dictadura franquista: "Els problemes polítics d'Espanya -va dir el premier- són assumpte dels espanyols. No ens correspon a nosaltres, és a dir, al govern (britànic), de barrejar-nos-hi". No cal dir que els anys viscuts sota la dictadura del general m'han fet sentir cada vegada més europeu. He votat perquè, d'aquí a uns anys, el meu fill o els meus possibles néts puguin gaudir d'una Catalunya independent, més democràtica, més culta, més europea.

Joan de Sagarra